

ศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกกวัก เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

The Study and the Development of Ban Suan Nok Kwak's Logo for Packaging Design of Spicy Santol Salad Product in Prachin Buri Province

จุฑามาศ เกียรติเวช¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกกวัก และผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง 2) เพื่อพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกกวัก เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอน ทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับ ผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรเจ้าของสวน 2) แบบสอบถามด้านคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ 3) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์ 4) แบบสอบถามด้านคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นขั้นตอน ได้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกกวัก จากการ สัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าของสวน พบว่าเกษตรกรเจ้าของสวนมีความต้องการให้ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์ และฉลากสินค้ารูปแบบใหม่ ให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์ 2) การออกแบบตราสัญลักษณ์บ้านสวนนกกวัก พบว่าตราสัญลักษณ์รูปแบบที่ 1 ได้คะแนนสูงที่สุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.73) โดยใช้เทคนิคการออกแบบตราสินค้าแบบผสมผสาน (Combination Form) คือ เป็นการออกแบบที่ใช้ตัวอักษร รูปภาพ หรือกราฟิกมาประยุกต์ ผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยใช้สีเขียว ในการออกแบบ ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้สีเอกรงค์ (Monochrome) คือ การใช้สี สีเดียว หรือการใช้สีที่แสดงความเด่นชัดออกมาเพียงสีเดียว แต่มีการลดหลั่นกันในเรื่องน้ำหนักสี และบุคลิกภาพของแบรนด์ (Brand Personality) คือ “Sincerity” ความจริงใจ จิตใจดี สร้างความสบายใจ และสะท้อนถึงความอบอุ่น หลังจากที่ได้ ตราสัญลักษณ์รูปแบบใหม่แล้ว (รูปแบบที่ผ่านการคัดเลือก) ขั้นตอนต่อไปก็จะนำมาประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์ จากผู้บริโภค จำนวน 100 คน พบว่า มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่า อยู่ที่ ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.63) 3) การออกแบบบรรจุภัณฑ์โครงสร้าง เลือกใช้เป็นถ้วยพลาสติกใสอาหาร มีฝาปิด (PP) 500 ml. ซึ่งบรรจุภัณฑ์ด้วย PP เป็นชนิดบรรจุภัณฑ์พลาสติกกึ่งคงรูป ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมาก 4) การออกแบบฉลากสินค้า พบว่าฉลากสินค้า รูปแบบที่ 2 ได้คะแนนสูงที่สุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.84) 5) การประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค จำนวน 100 คน พบว่า มีผลคะแนน อยู่ ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.50)

คำสำคัญ : ตราสัญลักษณ์, บรรจุภัณฑ์, ฉลากสินค้า, เกษตรกรเจ้าของสวน, บ้านสวนนกกวัก

¹ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Abstract

This research aimed to 1) study data of Ban Suan Nok Kwak and spicy santol salad product, 2) develop Ban Suan Nok Kwak's logo for packaging design of spicy santol salad product in Prachin Buri Province, and 3) assess customer satisfaction toward packaging design of spicy santol salad product in Prachin Buri Province. The research instruments included 1) the interview form for the farm owner, 2) the questionnaire about logo pattern selection, 3) the satisfaction assessment form toward logo design, 4) the questionnaire about label pattern selection, and 5) the satisfaction assessment form toward packaging design.

According to the results, the process can be described as follows. 1) For the results of the studied data of Ban Suan Nok Kwak by the interview with the farm owner, it was found that he would like the researcher to design new patterns of logo, packaging, and label with modern looks and suitable for the product. 2) For Ban Suan Nok Kwak's logo design, it was found that Pattern 1 had the highest score, representing "Very suitable" ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.73). Combination form was used as the logo design technique. To clarify, letters, image, or graphics were applied and combined for design. Green was the selected color based on monochrome technique, i.e., using a single color or the only one prominent color, but with different shades. "Sincerity" was brand personality, representing kindness and comfort; and reflected warmth. After the new logo pattern was obtained (The selected pattern), satisfaction toward logo design in 100 consumers was assessed. It was found that the rated score represented "Very suitable" ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.63). 3) For structural packaging design, 500 ml lidded plastic food containers were selected. These PP containers were semirigid plastic packaging, widely used in general. 4) For label design, it was found that Pattern 2 had the highest score, representing "Very suitable" ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.84). 5) And for satisfaction assessment in 100 consumers, it was found that the rated score represented "Very suitable" ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.50).

Keyword: Logo, Packaging, Label, Farm Owner, Ban Suan Nok Kwak

บทนำ

จังหวัดปราจีนบุรีถือเป็นจังหวัดที่มีแหล่งการเกษตรกรรมที่สำคัญ มีพื้นที่ทำการเกษตร 1,124,836 ไร่ คิด เป็นร้อยละ 37.79 ของพื้นที่ทั้งหมดโดยมีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ โดยเฉพาะด้านพืช ทั้งนี้พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของปราจีนบุรี ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ไม้ยาง อ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สำหรับผลไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน เงาะ และกระท้อน (แผนพัฒนาจังหวัด ปราจีนบุรี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2564, 2559, 9-10) ทั้งนี้ ผลไม้ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดปราจีนบุรีก็คือ กระท้อนพันธุ์ลำไยเกษ โดยมียุคผลผลิตที่สุกในช่วงเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว ที่เข้ามา ท่องเที่ยว ในจังหวัดปราจีนบุรี

หนึ่งในพื้นที่ปลูกกระท้อน ก็คือ “บ้านสวนนกแก้ว” เลขที่ 96 ม.17 ต.บ้านพระ อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี โดย คุณมัทนา ชูผึ้ง เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” และเป็นประธานกลุ่ม โดยในกลุ่มมีจำนวนสมาชิก 10 คน ทั้งนี้คุณมัทนา ชูผึ้ง มีแนวคิดที่จะนำเอากระท้อนนอกห้อง คือ กระท้อนที่มีลักษณะ รูปทรงบิดเบี้ยว ผิวขรุขระ ซึ่งเป็นผลผลิตที่ไม่สมบูรณ์มากนัก นำมาแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร เจ้าของสวน ซึ่งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าของสวนแล้วพบว่า ปัญหาในการขายสินค้า ผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง มีปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือ จึงทำให้ขายสินค้าได้น้อย โดยเกษตรกรเจ้าของสวน มีแนวคิดที่จะพัฒนาตราสัญลักษณ์ และบรรจุภัณฑ์ โดยการพัฒนาขึ้นถือเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่เรียกว่า ส่วนผสมทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งต้องพัฒนาให้ตรงกับพฤติกรรมและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ ผลิตภัณฑ์ เช่น ตราสัญลักษณ์ ผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์บรรจุภัณฑ์ ป้ายฉลาก เป็นต้น (ฉัตรยาพร เสมอใจ, 2558, 13) ทั้งนี้การออกแบบและพัฒนาตราสัญลักษณ์ที่ดี ควรมีรูปลักษณ์ที่น่าจดจำ ให้ความรู้สึกคุ้นเคย แต่ต้องดูไม่ธรรมดา ควรมีความเรียบง่ายสื่อความหมายได้อย่างรวดเร็ว แต่สมบูรณ์พร้อมด้วยสาระและรายละเอียด มีความร่วมสมัยเหมาะสมกับกาลเวลา ไม่ล้ายุคจนทำให้ล้าสมัยได้โดยเร็ว ตราสัญลักษณ์จะต้องสะดวกต่อการใช้งาน ดูเหมาะสมกับปรัชญาและกิจกรรมของ ผลิตภัณฑ์หรือกิจการนั้น ๆ ด้วย (ชัยรัตน์ อัครวงกูร, 2550, 59)

สินค้าอุปโภคบริโภคทุกชนิดจำเป็นต้องได้รับการออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างเหมาะสม ทั้งด้าน โครงสร้าง และกราฟิก จึงจะประสบความสำเร็จทางธุรกิจ เนื่องจากการออกแบบทั้งสองด้านมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ดังนี้ 1) การออกแบบโครงสร้าง เป็นการกำหนดวัสดุ รูปแบบ รูปทรง ขนาด วิธีการบรรจุ การเปิดและการปิด ซึ่งมี กระบวนการวิจัยและทดสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรจุภัณฑ์มีสมบัติในการคุ้มครองผลิตภัณฑ์ได้ 2) การออกแบบกราฟิก คือการสื่อสารให้ผู้บริโภคเป้าหมายทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ด้วยการนำองค์ประกอบของรูปภาพ ลวดลาย สัญลักษณ์ ตัวอักษร สี และรูปทรงของบรรจุภัณฑ์มาสร้างภาพลักษณ์ภายนอกของบรรจุภัณฑ์ (มยุรี ภาค ลำเจียก, 2558, 37 - 38)

ปัจจุบันจากความเจริญทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านการค้า สินค้าต่างๆ ผู้ผลิตแทบทั้งสิ้นจะต้องคำนึงถึงบรรจุภัณฑ์ของเขาโดยทันทีที่ควบคู่มากับตัวสินค้า จึงทำให้การคิดค้นหารูปแบบ หาข้อมูลเชื่อมโยง มาจนถึงระบบเศรษฐศาสตร์และระบบการตลาด (สุมาลี ทองรุ่งโรจน์, 2555, 11) ผู้วิจัย จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอนทรงเครื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือให้กับสินค้า โดยการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์นั้น เป็นการนำเอาศิลปะ และหลักการออกแบบ มาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างความโดดเด่นและความน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่องได้ และตรงตามความต้องการของตลาดหรือความต้องการของลูกค้า ยิ่งบรรจุภัณฑ์มีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิมก็จะเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า และสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเจ้าของสวนอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกแก้ว และผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่อง
2. เพื่อพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอน ทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. กรอบแนวคิดด้านการออกแบบตราสัญลักษณ์ ชัยรัตน์ อัครวางกูร (2550, 59) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบตราสัญลักษณ์นั้นต้องประกอบได้ด้วย
 - 1.1 รูปลักษณ์ต้องมีความน่าจดจำ
 - 1.2 มีความเรียบง่ายสื่อความหมายได้ชัดเจน
 - 1.3 มีความร่วมสมัยเหมาะสมกับกาลเวลา
 - 1.4 เหมาะสมสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์และกิจการ
2. กรอบด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ มยุรี ภาคลำเจียก (2556, 28-50) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์นั้นต้องประกอบได้ด้วย
 - 2.1 การพัฒนาและออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เป็นกระบวนการที่อาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม ซึ่งเป็นเหตุเป็นผล มีการวิจัยและทดสอบเป็นขั้นตอน เพื่อที่จะได้ข้อกำหนดที่สมบูรณ์ ด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อันจะนำไปสู่การสั่งซื้อบรรจุภัณฑ์มาใช้ในการ

บรรจุ และจัดจำหน่ายสินค้า จนถึงร้านค้า และมีผู้บริโภค อีกทั้งให้ความมั่นใจว่าบรรจุภัณฑ์นั้นจะสามารถผลิตในเชิงการค้า ในราคาต้นทุนที่ทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้บรรจุภัณฑ์ยอมรับได้ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการพัฒนาและออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าอุปโภคและบริโภค ที่มุ่งเน้นการจัดจำหน่ายในเชิงธุรกิจ มีดังนี้

- 2.1.1 การศึกษาข้อมูลที่ต้องการในการพัฒนาและออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์
- 2.1.2 การออกแบบและข้อกำหนดด้านแบบโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์
- 2.1.3 การจัดทำ การประเมินและเลือกต้นแบบบรรจุภัณฑ์
- 2.1.4 การออกข้อกำหนดที่สมบูรณ์ด้านโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์

2.2 การพัฒนาและออกแบบกราฟิกของบรรจุภัณฑ์จะต้องดำเนินการหลังจากได้ต้นแบบการออกแบบโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์แล้ว โดยนำรูปร่าง รูปทรง วัสดุ และขนาดที่คัดเลือกแล้ว มาตกแต่งด้วยการให้ สี สัน ลวดลาย รูปทรง ข้อความ เพื่อสื่อสาร ดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้บริโภคซื้อสินค้า รวมทั้งเกิดความทรงจำ ในสินค้านั้นเพื่อการซื้อครั้งต่อไปด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาและออกแบบกราฟิกของบรรจุภัณฑ์สำหรับ สินค้าอุปโภคบริโภคที่มุ่งเน้นการจัดจำหน่ายในเชิงธุรกิจ มีดังนี้

- 2.2.1 การศึกษาข้อมูลที่ต้องการในการพัฒนาและออกแบบกราฟิกของบรรจุภัณฑ์
- 2.2.2 การออกแบบและข้อกำหนดด้านแบบกราฟิกของบรรจุภัณฑ์
- 2.2.3 การจัดทำ การประเมินและเลือกต้นแบบกราฟิกบรรจุภัณฑ์
- 2.2.4 การออกข้อกำหนดที่สมบูรณ์ด้านกราฟิกของบรรจุภัณฑ์

3. กรอบแนวคิดด้านการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ของผู้วิจัย สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 การพัฒนาตราสัญลักษณ์ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสอบถามความต้องการด้านแนวคิด ด้านรูปลักษณ์ และการใช้สี จากผู้ประกอบการเจ้าของสินค้า เพื่อให้การออกแบบนั้นเป็นไปตามความต้องการ และเหมาะสมกับกิจการที่ผู้ประกอบการได้ทำอยู่ โดยใช้หลักทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และหลักการออกแบบ เข้ามามีบทบาทในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.2 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ต้องมีการศึกษาขนาด รูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ก่อนที่จะออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ โดยการออกแบบนั้นจะต้องเน้นเรื่องโครงสร้างบรรจุภัณฑ์และกราฟิกบรรจุภัณฑ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยสามารถเขียนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกแก้ว และผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่อง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ ข้อมูล ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว”

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” จำนวน 3 ท่าน

2. เพื่อพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

2.1 ประชากร ได้แก่ เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” , ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอน ทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน

ขอบเขตในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยสามารถกำหนดขอบเขตงานวิจัย คือ บ้านสวนนกแก้ว เลขที่ 96 ม.17 ต.บ้านพระ อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ บ้านสวนนกแก้ว และข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง

2. แบบสอบถามด้านคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์เพื่อเป็นการสอบถามการเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ จาก 3 รูปแบบให้เหลือเพียง 1 รูปแบบ ที่มีความเหมาะสมที่สุด โดยคัดเลือกแบบจากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้าน สวนนกแก้ว”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์เป็นการนำตราสัญลักษณ์ ที่ผ่านการ คัดเลือก นำมาสอบถามความพึงพอใจจากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน

4. แบบสอบถามด้านคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า เพื่อเป็นการสอบถามการเลือกรูปแบบฉลากสินค้าจาก 3 รูปแบบให้เหลือเพียง 1 รูปแบบ ที่มีความเหมาะสมที่สุด โดยคัดเลือกแบบจากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวน นกกวก”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน

5. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เป็นการนำบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา นำมาสอบถามความพึงพอใจจากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกกวก” วิเคราะห์ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์และเขียน วิเคราะห์เป็นเชิงบรรยาย เกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นมา และอัตลักษณ์ของสวน “บ้านสวนนกกวก” และข้อมูล เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง

2. แบบสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ตามความคิดเห็นจากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกกวก”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์ตามความคิดเห็นจากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. แบบสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า ตามความคิดเห็นจากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้าน สวนนกกวก”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยการ ใช้สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตามความคิดเห็นจากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ กระท้อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึงเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึงเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของบ้านสวนนกแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี และข้อมูลด้าน ผลิตภัณฑ์กระท่อนทรงเครื่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการตราสัญลักษณ์ และบรรจุภัณฑ์ต่อไป
2. ขั้นตอนการออกแบบตราสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจะออกแบบตราสัญลักษณ์ จำนวน 3 รูปแบบ และนำไปสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ ตามความคิดเห็นจากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” , ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 1 รูปแบบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด เพื่อนำผลงานมาใช้ในการสร้างแบรนด์
3. ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์ตามความคิดเห็นจากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระท่อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน
4. ขั้นตอนการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ และฉลากสินค้า โดยขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ สำเร็จที่มีความเหมาะสมกับขนาดรูปทรงของกระท่อนทรงเครื่อง และออกแบบฉลากสินค้า จำนวน 3 รูปแบบ และนำไปสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า ตามความคิดเห็นจากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 1 รูปแบบ ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด เพื่อนำผลงานมาใช้งานจริง
5. ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตามความคิดเห็นจากผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์กระท่อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลงานวิจัย

ตารางที่ 1 รายละเอียดวิธีการดำเนินวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกแก้ว และผลิตภัณฑ์กระท่อนทรงเครื่อง		
1) แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว”	เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” จำนวน 3 ท่าน	สรุปผลเป็นเชิงบรรยาย เพื่อหาแนวทางในการ ออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์
วัตถุประสงค์ : 2. เพื่อพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระท่อนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี		
1) แบบสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์	เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว”, ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนน มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ การออกแบบตราสัญลักษณ์	ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนน มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3) แบบสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า	เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้าน สวนนกแก้ว”, ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนน มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
วัตถุประสงค์ : 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์กระท้อน ทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี		
1) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์	ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนน มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แปลความหมายของข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกแก้ว และผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกแก้ว และผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล	
1. ข้อมูลทั่วไป	บ้านสวนนกแก้ว บ้านเลขที่ 96 ม.17 ต.บ้านพระ อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง
2. ผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง	กระท้อนพันธุ์อีล่า เป็นกระท้อนพันธุ์พื้นเมือง ของจังหวัดปราจีนบุรี นำมาผลิตเป็นกระท้อนทรงเครื่อง โดยมีส่วนผสม ดังนี้ 1) กระท้อน 2) ถั่วลิสงคั่วป่น (สำหรับโรย) 3) กุ้งแห้ง (สำหรับโรย) 4) หอมแดงซอย (สำหรับโรย) 5) พริกแดงจินดาซอย (สำหรับโรย) 6) กะปิ หวานน้ำตาลหวาน จำหน่าย ถุงละ 35 บาท

3. ตราสัญลักษณ์รูปแบบเก่า	ตราสัญลักษณ์รูปแบบเก่ามีการออกแบบโดยใช้ภาพประกอบผลไม้ ได้แก่ มังคุด กระทอน ทุเรียน และขนุน นำมาจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะ แบบจังหวะ (Rhythm) มีการใช้สีแบบ 6 สีทำให้ภาพรวมของตรา สัญลักษณ์รูปแบบเก่า มีรายละเอียดมากจนเกินไป ทำให้ยากต่อการจดจำ
4. บรรจุภัณฑ์รูปแบบเก่า	บรรจุภัณฑ์รูปแบบเก่านั้น ผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่องจะบรรจุในถุงพลาสติกใสรัดด้วยหนังยาง ทำให้ไม่สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ภายใน ได้ดี และดูไม่มีความน่าเชื่อถือ

2. ผลการออกแบบตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระทอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรีสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการออกแบบตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว

ภาพที่ 1 : ตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว 3 รูปแบบ
(ที่มา : จุฑามาศ เกียรติเวช, 2565)

2.2 ขั้นตอนการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว

ตารางที่ 3 ผลการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่3	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. รูปลักษณ์มีลักษณะจดจำได้ง่าย	4.60	0.54	3.40	0.54	3.00	0.70
2. มีความเรียบง่ายสื่อความหมายได้ชัดเจน	3.80	0.83	3.20	0.44	2.80	0.44
3. การใช้สีมีความเหมาะสม	4.60	0.54	3.80	0.44	3.40	0.89
4. การใช้ตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.20	0.83	3.40	0.54	3.00	0.00
5. เหมาะสมสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์และกิจการ	3.60	0.89	3.60	0.54	3.40	0.54
รวม	4.16	0.73	3.48	0.50	3.12	0.51

จากตารางที่ 3 ผลการสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ ตามความคิดเห็นจาก เกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” , ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดจำนวน 5 ท่าน พบว่าตราสัญลักษณ์ รูปแบบที่ 1 ได้คะแนนสูงที่สุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่า อยู่ที่ (\bar{X} =4.16, S.D.=0.73)

ภาพที่ 2 : ตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว ที่ผ่านการคัดเลือก
(ที่มา : จุฑามาศ เกียรติเวช, 2565)

2.3 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์
ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. รูปลักษณ์มีลักษณะจดจำได้ง่าย	4.03	0.62	เหมาะสมมาก
2. มีความเรียบง่ายสื่อความหมายได้ชัดเจน	3.84	0.59	เหมาะสมมาก
3. การใช้สีมีความเหมาะสม	4.28	0.69	เหมาะสมมาก
4. การใช้ตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.35	0.62	เหมาะสมมาก
5. เหมาะสมสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์และกิจการ	3.69	0.61	เหมาะสมมาก
รวม	4.03	0.63	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์ ตาม

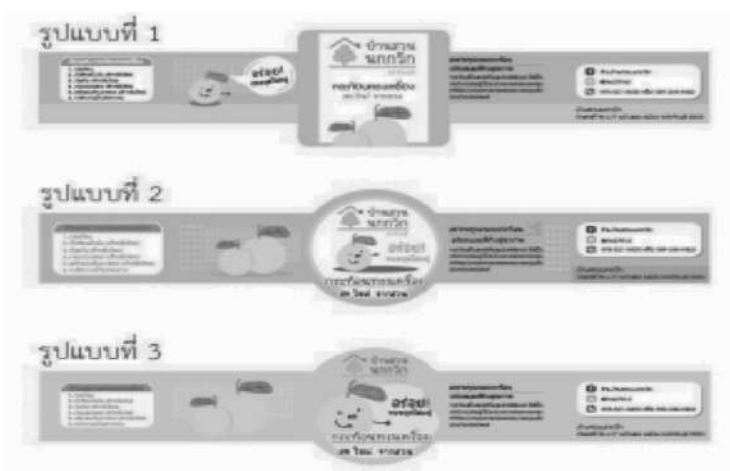
ศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

ความคิดเห็นจาก ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน พบว่า มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ (\bar{X} =4.03, S.D.=0.63)

2.4 ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์โครงสร้าง เพื่อใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่อง
ตารางที่ 5 บรรจุภัณฑ์โครงสร้าง

บรรจุภัณฑ์โครงสร้าง	
	ถ้วยพลาสติกใสอาหาร มีฝาปิด (PP) 500 ml. ขนาด เส้นผ่านศูนย์กลางด้านบน 11.5 เซนติเมตร ขนาด เส้นผ่านศูนย์กลางด้านล่าง 8 เซนติเมตร ความสูง 7 เซนติเมตร ทั้งนี้ที่เลือกใช้บรรจุภัณฑ์แบบสำเร็จรูป ชนิดนี้ เพราะมีขนาดที่เหมาะสมกับรูปลักษณะของ ผลิตภัณฑ์ อีกทั้งหาซื้อได้ง่าย และมีราคาไม่สูงมากนัก

2.5 ขั้นตอนการออกแบบฉลากสินค้า

ภาพที่ 3 : ฉลากสินค้า 3 รูปแบบ
(ที่มา : จุฑามาศ เกียรติเวช, 2565)

2.6 ขั้นตอนการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า

ตารางที่ 6 ผลการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. รูปแบบฉลากสินค้ามีความน่าสนใจ	4.20	0.83	4.00	1.00	3.20	0.83
2. สดสวย และรูปภาพประกอบ มีความน่าสนใจ	3.40	0.89	4.40	0.54	3.80	0.83
3. การใช้ตัวอักษร มีความเหมาะสม	3.80	1.30	4.20	0.83	3.60	1.14
4. ข้อมูลผลิตภัณฑ์ครบถ้วน	3.60	1.14	3.80	0.83	3.80	0.83
5. วัสดุในการผลิตมีความเหมาะสม	3.80	0.83	4.00	1.00	3.20	0.83
รวม	3.76	1.00	4.08	0.84	3.52	0.89

จากตารางที่ 6 ผลการสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า ตามความคิดเห็นจากเกษตรกร เจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” , ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน พบว่าฉลากสินค้า รูปแบบที่ 2 ได้คะแนนสูงที่สุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ (\bar{X} =4.08, S.D.=0.84)

ภาพที่ 4 : ฉลากสินค้าที่ผ่านการคัดเลือก
(ที่มา : จุฑามาศ เกียรติเวช, 2565)

3. ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์กระท้อน ทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

ศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกกรักร เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

ภาพที่ 5 : บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่อง
(ที่มา : จุฑามาศ เกียรติเวช, 2565)

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระถอน ทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. สีสันทึ่สร้างความจดจำของผู้พบเห็นได้ดี	3.68	0.46	เหมาะสมมาก
2. ลวดลาย และรูปภาพประกอบ มีความน่าสนใจ	3.46	0.50	เหมาะสมปานกลาง
3. การใช้ตัวอักษร มีความเหมาะสม	4.42	0.55	เหมาะสมมาก
4. โครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม	4.48	0.50	เหมาะสมมาก
5. บรรจุภัณฑ์ใช้งานง่าย เปิดและปิดสะดวก	3.51	0.50	เหมาะสมมาก
รวม	3.91	0.50	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับ ผลิตภัณฑ์กระถอนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นจากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ กระถอนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน พบว่า มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ (\bar{X} =3.91, S.D.=0.50)

อภิปรายและสรุปผล

การศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระท่อนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี สามารถอภิปรายและสรุปผลตาม วัตถุประสงค์ได้ดังนี้ 1. ผลการศึกษาข้อมูลบ้านสวนนกแก้ว และผลิตภัณฑ์กระท่อนทรงเครื่อง จากการสัมภาษณ์เกษตรกร เจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” พบว่าเกษตรกรเจ้าของสวนมีความต้องการให้ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสัญลักษณ์ บรรจุภัณฑ์ และฉลากสินค้ารูปแบบใหม่ ให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์ 2. ผลการพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการ ออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ กระท่อนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรีสามารถเขียนเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการออกแบบตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสัญลักษณ์ จำนวน 3 รูปแบบ และนำมาสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ จากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” , ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 1 รูปแบบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยการคัดเลือกรูปแบบตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้วนั้น พบว่าตราสัญลักษณ์ รูปแบบที่ 1 ได้คะแนนสูงที่สุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.73)

ตารางที่ 8 สรุปผลการออกแบบตราสัญลักษณ์รูปแบบที่ 1 (รูปแบบที่ถูกคัดเลือก)

สรุปผลการออกแบบตราสัญลักษณ์รูปแบบที่ 1 (รูปแบบที่ถูกคัดเลือก)	
เทคนิคในการออกแบบ	มีการใช้เทคนิคการออกแบบตราสินค้าแบบผสมผสาน (Combination Form) คือเป็นการออกแบบที่ใช้ตัวอักษร รูปภาพ หรือกราฟิกอื่น ๆ มาประยุกต์ ผสมผสานเข้าด้วยกัน (ชัยรัตน์ อัสวางกูร, 2550, 59)
Concept ในการออกแบบ	สบายใจไปกับธรรมชาติ เป็นการออกแบบตราสัญลักษณ์ ที่นำความเป็นบ้าน และความเป็นธรรมชาติ (ต้นกระท่อน) มาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงบ้านหลังนี้เป็นที่ ที่จะส่งต่อความสบายใจและความอบอุ่นให้กับผู้คน และผู้บริโภค
ภาพสัญลักษณ์ต้นไม้ และ จั้วบ้าน	ใช้เทคนิคการออกแบบโดยใช้รูปร่างเรขาคณิต (Geometric Shape) ซึ่งรูปร่างที่ได้จากการดัดแปลงให้เกิดเป็นรูปร่างง่าย ๆ เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม หรือวงกลม เป็นต้น แล้วนำส่วนประกอบที่ได้ออกแบบและตัดทอนมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็น รูปภาพ (อารยะ ศรีกัลยาณบุตร, 2550, 63)

การใช้สีในการออกแบบ	โดยใช้สีเดียวในการออกแบบ ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้สีเอกรงค์ (Monochrome) คือ การใช้สี สีเดียว หรือการใช้สีที่แสดงความเด่นชัดออกมาเพียงสีเดียว แต่มี การลดหลั่นกันในเรื่อง น้ำหนักสี สีเดียวนั้นเป็นสีวรรณะเย็น (Cool Tone) จะให้ความรู้สึกที่ปรากฏในภาพจะแสดงถึงความสงบ ความสดชื่น สบายใจ ธรรมชาติ และความสดใหม่ (พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์, 2547, 37)
บุคลิกภาพของแบรนด์ (Brand Personality)	“Sincerity” ความจริงใจ จิตใจดี สร้างความสบายใจ และสะท้อนถึงความ อ่อนนุ่
ระดับความคิดเห็น (คะแนน)	รูปแบบที่ 1 ได้คะแนนสูงสุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.73)

หลังจากที่ได้ตราสัญลักษณ์รูปแบบใหม่แล้ว (รูปแบบที่ผ่านการคัดเลือก) ขั้นตอนต่อไปก็จะนำมา ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบตราสัญลักษณ์จากผู้บริโภคผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน พบว่า มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.63)

2.2 ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์โครงสร้าง เพื่อใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์กระทอนทรงเครื่อง จากการสัมภาษณ์สอบถามความต้องการของเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” พบว่าเกษตรกรเจ้าของ สวน ต้องการใช้บรรจุภัณฑ์สำเร็จรูป เพื่อลดต้นทุนในการผลิต ผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์สำเร็จที่มีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์ จึงเลือกใช้เป็น ถ้วยพลาสติกใสอาหาร มีฝาปิด (PP) 500 ml. ซึ่งบรรจุภัณฑ์ถ้วย PP เป็นชนิดบรรจุภัณฑ์พลาสติกกึ่งคงรูป ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมาก (สุภาภรณ์ ธีระจันทร์, 2559, 88-89) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางด้านบน 11.5 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางด้านล่าง 8 เซนติเมตร ความสูง 7 เซนติเมตร ทั้งนี้ที่ เลือกใช้บรรจุภัณฑ์แบบสำเร็จรูปชนิดนี้ เพราะมีขนาดที่เหมาะสมกับรูปลักษณะของผลิตภัณฑ์ อีกทั้งหาซื้อได้ง่ายมี ราคาไม่สูงมากนัก ทั้งนี้ถาดและถ้วยพลาสติกสำหรับอาหาร นิยมใช้ PP ซึ่งผลิตโดยใช้วิธี การอัดขึ้นรูปร้อนจาก แผ่นพลาสติก และฉีดขึ้นรูป โดยชนิด PP สามารถอุ่นร้อนในตู้อบไมโครเวฟได้ (มยุรี ภาคลำเจียก, 2560, 57-58) 2.3 ขั้นตอนการออกแบบฉลากสินค้า ผู้วิจัยได้ออกแบบฉลากสินค้าจำนวน 3 รูปแบบ และ นำมาสอบถามด้านการคัดเลือกรูปแบบฉลากสินค้า จากเกษตรกรเจ้าของสวน “บ้านสวนนกแก้ว” , ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบ, ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 5 ท่าน เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 1 รูปแบบที่มีความเหมาะสม มากที่สุด พบว่าฉลากสินค้า รูปแบบที่ 2 ได้คะแนนสูงสุด มีผลคะแนนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.84)

โดยการออกแบบฉลากสินค้านั้น ผู้วิจัยได้ออกแบบเป็นฉลากแบบสายคาด ขนาด 22x5 เซนติเมตร ซึ่งฉลากแบบสายคาดจะเป็นสติ๊กเกอร์ที่จะยึดติดระหว่างตัวถ้วยกับฝาถ้วย ทำให้บรรจุภัณฑ์

มีความน่าเชื่อถือ โดยบรรจุภัณฑ์นั้นได้ใส่ข้อมูลที่สำคัญลงไป ได้แก่ ตราสัญลักษณ์ ข้อมูลผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบ ข้อมูล การติดต่อ เพื่อให้ผู้บริโภคได้เข้าใจและสามารถกลับมาซื้อซ้ำได้ โดยการใช้สี ส้มในการออกแบบ ซึ่งเป็นสีของผล กระท้อน นำองค์ประกอบต่าง ๆ นำมาจัดวางด้วยระบบกริด โดยใช้เทคนิคการจัดกริดแบบสองมิติ คือระบบที่เกิด จากการลากเส้นแนวตั้งและแนวนอนให้ตัดกันเป็น รูปตารางสี่เหลี่ยมบนพื้นระนาบที่จำลองการจะสร้างสรรค์ผลงาน ระบบกริดจะสามารถให้ผู้ออกแบบ ทำงานได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพ (สกนธ์ ภู่งานดี, 2554, 55)

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะนำฉลากที่ผ่านการคัดเลือกมาผลิตเป็นสติ๊กเกอร์ หรือฉลากกาวย (Pressure Sensitive Label) มีลักษณะเฉพาะ คือ ที่ด้านหลังมีการเคลือบกาวย แล้วใช้วัสดุอีกชั้นที่ เรียกว่า Liner ปิดทับกาวย ไว้ เพื่อไม่ให้สติ๊กเกอร์เกาะติดกันเวลาม้วนหรือเวลาวางทับกัน (มยุรี ภาค ลำเจียก, 2560, 25) โดยผู้วิจัยเลือกใช้สติ๊กเกอร์พลาสติก PP สีขาวมันกันน้ำ พิมพ์ด้วยระบบดิจิตอล คุณภาพสูง ภาพจะคมชัดทุกรายละเอียด หลังจากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์กระท้อนทรง เครื่องปรับอากาศชาย จากถูละ 35 บาท เป็นถูละ 65 บาท ทำให้ เกษตรกรเจ้าของสวน มีรายได้ เพิ่มขึ้น

3. ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภค ที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับ ผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรีซึ่งเป็นขั้นตอนในการนำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบไปประเมิน ความพึงพอใจจากผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จำนวน 100 คน พบว่า มีผลคะแนนอยู่ใน ระดับเหมาะสมมาก มีค่าอยู่ที่ ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.50)

ข้อเสนอแนะ

1. สามารถนำแนวทางในการวิจัยไปปรับปรุง และพัฒนา กับผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้ หรือสามารถ นำเอารูปแบบ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์สำเร็จรูปมาปรับใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองได้
2. สามารถศึกษาแนวทางการพัฒนาทางด้านการตลาด และบูรณาการกับศาสตร์ของการ ออกแบบ เพื่อ ส่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งทางการตลาด
3. สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการช่องทางโฆษณาผลิตภัณฑ์ เพื่อขยายตลาด และเพิ่มช่อง ทางการขายและการประชาสัมพันธ์อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชัยรัตน์ อัครวางกูร. (2550). ออกแบบให้โดนใจ คู่มือการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผู้ประกอบการ และนักออกแบบ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ทังฮั่วชินการพิมพ์.
- แผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี. (2559). แผนพัฒนาจังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2564. พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์. (2547). เทคนิคการออกแบบงานกราฟิก. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- มยุรี ภาคลำเจียก. (2558). รอบรู้บรรจุภัณฑ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จินดาสาส์นการพิมพ์.

_____. (2556). บรรจุภัณฑ์สินค้าอุปโภคบริโภค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หิรัญ.

_____. (2560). คู่มือบรรจุภัณฑ์มาตรฐาน สำหรับผู้ประกอบการเครื่องสำอาง SME.

กรุงเทพฯ : จินดาสาส์นการพิมพ์.

สกันธ์ ภู่งามดี. (2554). การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อผลิตงานโฆษณา. กรุงเทพฯ: นเรศการพิมพ์.

สุภาภรณ์ ธีระจันทร์. (2559). การบรรจุภัณฑ์. กรุงเทพฯ : สุภาชนิษฐ์ พรินต์ติ้ง กรุป.

สุมาลี ทองรุ่งโรจน์. (2555). Packaging Design ออกแบบบรรจุภัณฑ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:

วาดศิลป์. อารยะ ศรีกัลยาณบุตร. (2550). การออกแบบสิ่งพิมพ์. กรุงเทพฯ: วิสคอมเซ็นเตอร์.